

سوال

زنی همسرش را رُقِيَّةٌ کرده است (روی او دعا خوانده است) در حالی که نسبت به این کار علم نداشت. پس از آن شوهرش دچار توهم شد و چیزهایی مانند مارمولک را می‌دید و سپس همسرش را طلاق داد. آیا این رُقِيَّةٌ تأثیری در این امر داشته است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اگر این رُقِيَّةٌ، یک رُقِيَّةٌ شرعی از قرآن یا تعاویذ شرعی ثابت در سنت بوده، کارش اشکالی نداشته بلکه مشروع و مستحب بوده و آن‌چه رخ داده ارتباطی با این دعا نداشته است.

پاسخ شماره (3476) را ببینید.

اما اگر این رُقِيَّةٌ غیر شرعی بوده مانند انواع رُقِيَّة‌های بدعت‌آمیز یا شرک‌آمیز، فاسد و مضر و غیر سودمند است، چه برای شخصی که رُقِيَّةٌ می‌کند و یا شخصی که رُقِيَّةٌ می‌شود به ویژه اگر یکی از این دو دچار نوعی شرک یا بدعت باشد.

علمای کمیسیون دائم فتوا می‌گویند:

پیامبر - صلی الله علیه وسلم - اجازه داده‌اند که با قرآن و انکار و همچنین دعاهایی که شرک‌آمیز یا نامفهوم نباشند رُقِيَّةٌ انجام شود، چنان‌که مسلم در صحیح خود از عوف بن مالک روایت کرده که گفت: ما در جاهلیت رُقِيَّةٌ می‌کردیم، پس گفتیم: ای رسول خدا، این را چگونه می‌بینی؟ فرمود: «رُقِيَّة‌های خود را بر من عرضه کنید، رُقِيَّةٌ اشکالی ندارد اگر در آن شرک نباشد». علما به اجماع، رُقِيَّةٌ را اگر به شکلی که اکنون گفتیم باشد، جایز دانسته‌اند، البته با اعتقاد به این نیز یکی از اسباب است که بدون تقدیر الله تعالی اثر ندارد» (۱/ ۲۴۴).

کسی که رُقِيَّةٌ غیر شرعی نموده باید به درگاه الله تعالی توبه کند و روش رُقِيَّةٌ بر اساس سنت را یاد بگیرد.

و همان‌طور که رُقِيَّةٌ شرعی به اذن الله سبب شفا می‌شود، رُقِيَّةٌ غیر شرعی نیز ممکن است سببی برای بلا و خستگی شود. الله تعالی می‌فرماید:

وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ [شوری: ۳۰]

(و هر مصیبتی به شما برسد به سبب دستاورد خود شماست و [الله] از بسیاری درمی‌گذرد).

اما با این حال آن‌چه رخ داده را باید به الله سپرد و کسی نمی‌تواند به قطع بگوید چرا این چیز رخ داده و مشخص نیست که آیا این به سبب آن رُقیه بوده یا به سببی دیگر یا این‌که صرفاً یک ابتلا و آزمایش از سوی خداوند است؛ و آن‌چه برای بنده واجب است توبه به سوی الله از همه گناهان است زیرا گناه بنده اساس همه مصیبت‌هایی است که او دچارش می‌شود و لازم است که نیازش را به الله عرضه کند تا هر زیانی را که به او رسیده از وی دور کند و همراه با آن از اسباب علاج و رقیه شرعی بهره بگیرد و به انکاری مانند انکار صبح و شام و انکار خواب و لباس و وارد شدن و خارج شدن از خانه را بگوید زیرا بنده در برابر شیطان به دژی مستحکم‌تر از نکر و یاد الله پناه نبرده است.

والله اعلم.